

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SS12U Svenska som andraspråk för lärare i årskurs 1-3, 30 hp (1-30 hp). Ingår i Lärarlyftet II, 30 högskolepoäng

1SS12U Swedish as a Second Language for primary School Teachers, 30 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2014-02-27

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2014

Förkunskaper

Behörighetsgivande lärarexamen med inriktning mot minst årskurs 1–3.

Mål

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för orsaker till och effekter av migration och specifikt om invandringen till Sverige, framför allt efter andra världskriget
- redogöra för den svenska invandrings- och invandrar/integrationspolitikens förändringar ur ett historiskt och samtida perspektiv
- redogöra för hur kulturella och religiösa yttringar styr individens sätt att leva, reflektera och fungera i samhället.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för hur andraspråksinläring och andraspråksutveckling hos yngre elever går till
- redogöra för grundläggande begrepp inom andraspråksforskningen
- redovisa för aktuell svensk och utländsk andraspråksforskning
- redogöra för hur undervisningen i svenska som andraspråk för yngre elever kan utformas.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- analysera det svenska språkets grammatiska struktur i ett andraspråksperspektiv med avseende på ordklasser, ordböjning och syntax
- tillämpa dessa kunskaper genom att göra enklare grammatiska analyser och beskrivningar av andraspråkinlärares muntliga och skriftliga produktion.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för grunderna i svensk fonetik
- redogöra för svenskans ljudstruktur och prosodi i ett kontrastivt perspektiv
- identifiera och problematisera andraspråksinläringens didaktik i uttalspedagogiska frågor.

Innehåll

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

I kursen läggs stor vikt vid kunskap om och förståelse för människors olika livsvillkor. Vidare behandlas olika kulturmönster och deras betydelse för kommunikationen i ett mångkulturellt samhälle samt betydelsen av såväl etnisk som religiös grupptillhörighet för individers identitetsutveckling. Svensk invandringspolitik och integrationspolitik under efterkrigstiden och fram till nutid studeras. Härvid diskuteras orsaker till migration samt dess politiska, juridiska, ekonomiska och sociala effekter. Lagstiftning och beslutsfattande myndigheters roll belyses i ett historiskt och samtida perspektiv. I kursen läses ett antal skönlitterära verk som speglar migration och flyktingskap.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

I delkursen utvecklar de studerande grundläggande kunskaper om språk, språkutveckling och språkinläring ur ett andraspråksperspektiv. I kursen behandlas barns flerspråkighet och språkets betydelse för individen samt sociolingvistiska och sociokulturella perspektiv på andraspråksanvändning. Delkursen ger också en introduktion till andraspråksundervisningens didaktik. Olika undervisningsformer och arbetssätt belyses med utgångspunkt i forskning och gällande styrdokument.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Kursen ger grundläggande kunskaper om grammatik och semantik med betoning på ett andraspråksperspektiv. Genom praktiska övningar tränas studenternas förmåga att förstå andraspråkslevarnas språkutveckling.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

I kursen utvecklar de studerande grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i allmän fonetik. Huvudvikten läggs vid ljudenheternas produktion och perception. Svenskans ljudstruktur (prosodi och fonologi) jämförs med olika invandraspråks.

Betoning läggs också på didaktiska perspektiv på specifika svårigheter i svenskans uttal.

Undervisningsformer

Kursen ges via en webbaserad lärplattform, för publicering av information och undervisningsmaterial. Kursen är helt distansbaserad och använder olika former av enkel informationsteknik för att stödja undervisning och examination.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För slutbetyget Väl godkänd ska minst tre av delkurserna vara väl godkända. Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle, inom ramen för ordinarie terminstider.

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov samt redovisning av obligatoriska uppgifter.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. *Migration och kulturmöte*, 7,5 hp

Angel, Birgitta & Hjerm, Anders. 2004. *Att möta flyktingar*. 2 uppl. Studentlitteratur. 244 s. ISBN 978-91-44-03328-0

Elmeroth, Elisabeth. 2008. *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Studentlitteratur. 167 s. ISBN 978-91-44-04806-2

Lahdenperä, Pirjo & Lorentz, Hans. 2010. *Interkulturella arbetsformer och nya pedagogiska utmaningar*. Studentlitteratur. 181 s. ISBN 978-91-44-05490-2

Lundh, Christer. 2005. *Invandringen till Sverige*. SNS Förlag. 100 s. ISBN 91-7150-984-4

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Invandrarna*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Nybyggarna*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Sista brevet till Sverige*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Utvandrarna*. Bonnier.

Tamas, Gellert. Valfri utgåva. *Lasermannen – en berättelse om Sverige*.

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 150 s.

Delkurs 2. *Språk, språkinlärning och andraspråksundervisning*, 7,5 hp

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). 2013. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 196 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Rehqvist, Gunilla & Svensson, Gudrun. 2011. *Lära om språk: språkvetenskaplig introduktion: grundläggande termer och begrepp*. 2 uppl. Gleerups. 52 s. ISBN 978-91-40-67800-3

Salameh, Eva-Kristina (red.). 2012. *Flerspråkighet i skolan – språklig utveckling och undervisning*. Natur & Kultur 250 s. ISBN 978-91-27-42172-1

Skolverket. 2011. *Greppa språket*. 125 s

Skolverket. 2011. *Kursplan i Modersmål i grundskolan*.

Skolverket. 2010. *Ämnesplan Svenska som andraspråk för grundskolan*.

Vestlin, Lena (red.). 2013. *Kunskap, språk och identitet. Att undervisa flerspråkiga elever i F-6*. Lärarförbundets förlag. 150 s. ISBN 978-91-980849-1-7

Wedin, Åsa & Hedman, Christina (red.). 2013. *Flerspråkighet, litteracitet och multimodalitet. Studentlitteratur*. 93 s. ISBN 978-91-44-08052-9

Wedin, Åsa 2011. *Språkande i förskolans och grundskolans tidigare år*. Studentlitteratur. 123 s. ISBN 978-91-44-05750-7

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 150 s.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Ballardini, Kerstin, Stjärnlöf, Sune & Viberg, Åke. 1986. *Mål: svenska som främmande språk. Svensk grammatik: svensk grammatik på svenska*. Natur & Kultur. 171 s. ISBN 91-27-50149-3

Ekberg, Lena. 2013. "Grammatik och lexikon i svenska som andraspråk på nästan infödd nivå". I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 17 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Ekerot, Lars-Johan. 2011. *Ordföljd, tempus och bestämdhet: föreläsningar om svenska som andraspråk*. Gleerups. 186 s. ISBN 91-40-67153-4

Flyman Mattsson, Anna & Håkansson, Gisela. 2010. *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. Studentlitteratur. 81 s. ISBN 978-91-44-05820-7

Rehqvist, Gunilla & Svensson, Gudrun. 2011. *Lära om språk: språkvetenskaplig introduktion: grundläggande termer och begrepp*. Gleerups. 125 s. ISBN 978-91-40-67800-3

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 150 s.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas. 2013. "Fonologiska aspekter på andraspråksinlärning och svenska som andraspråk". I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 28 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Boyd, Sally & Bredänge, Gunlög. 2013. ”Attityder till brytning – exemplet med utländska lärare i svenska skolor”. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 20 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light*. Studentlitteratur. 135 s. ISBN 978-91-44-04399-9

Juhlin, Lotta. 2009. *Tala ut och prata på*. Studentlitteratur. 333 s. ISBN 978-91-44-05078-2

Rosenqvist, Håkan. 2007. *Uttalsboken. Svenskt uttal i praktik och teori*. Natur & Kultur. 96 s. ISBN 978-91-27-40645-2

Referenslitteratur

Bolander, Maria. 2013. *Funktionell svensk grammatik*. Liber. Kapitel 3.

Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi*. Studentlitteratur. Kapitel 2-5.

Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. Kapitel 3.

The World Atlas of Language Structures online, <http://wals.info/>